

CUPRINS

„CUM VOI ÎNȚELEGE DACĂ NU MĂ VA POVĂȚUI CINEVA?”	5
1. SFÂNTA SCRIPTURĂ ȘI LUMEA DE AZI.....	9
1.1. Dorința lăuntrică și căutarea cuvântului divin.....	9
1.2. Folosul lecturii Sfintei Scripturi.....	10
1.3. Răspunsuri necesare	11
1.4. Descoperire și cunoaștere.....	12
Concluzii	14
BIBLIOGRAFIE	15
2. SFINȚII TREI IERARHI: TÂLCUITORI AI SFINTEI SCRIPTURI, MODELE PENTRU CLER ȘI POPOR.....	17
2.1. Scriptură și patristică.....	17
2.2. Epoca de aur patristică. Sfinții Trei Ierarhi.....	18
2.3. Sfântul Vasile cel Mare.....	19
2.4. Sfântul Grigorie de Nazianz.....	20
2.5. Sfântul Ioan Gură de Aur	22
Concluzii	25
BIBLIOGRAFIE	27
3. CREAȚIA ȘI ÎNCEPUTURILE OMENIRII ÎN EXEGEZA PRIMELOR ȘAPTE OMILII LA FACERE ALE SFÂNTULUI IOAN GURĂ DE AUR.....	29
3.1. Căutând adevărul despre creație.....	29
3.2. Ce este Sfânta Scriptură	30
3.3. De ce trebuie interpretată Scriptura ?.....	31
3.4. Sfântul Ioan Gură de aur, ca tâlcuitor al Sfintei Scripturi	32
3.5. Vechiul Testament în exegeza Sfântului Ioan Gură de Aur	35
3.6. Cartea Facerea în interpretare hristomică.....	37
3.7. Cerul și pământul	39
3.8. Zilele creației.....	41

3.9. Omul, chipul și asemănarea lui cu Dumnezeu	42
3.10. Omul în paradis, căderea și urmările.....	44
Concluzii	48
BIBLIOGRAFIE	49

4. EXEGEZA BIBLICĂ A SFÂNTULUI GRIGORIE PALAMA ÎN PRIVINȚA OMULUI CREAT DUPĂ CHIPUL ȘI ASEMĂNAREA CU DUMNEZEU. CĂDERE, RIDICARE ȘI MÂNTUIRE		53
4.1. Omul cunună a creației.....		53
4.2. Sfântul Grigorie Palama și epoca sa.....		55
4.3. Antropologia palamită.....		57
4.4. Restaurarea omului.....		60
4.5. Ridicare și iluminare		63
4.6. Credință și cunoaștere		64
4.7. Har și comuniune		66
4.8. Asemănarea cu Dumnezeu		68
Concluzii		70
BIBLIOGRAFIE		71

5. IUBIREA APROAPELUI ÎN VECHIUL TESTAMENT ..		74
5.1. Iubirea, poruncă divină.....		74
5.2. Iubirea aproapelui în cărțile Vechiului Testament în raport cu viziunea altor popoare antice.....		75
5.3. Atitudinea umanitară, rod al iubirii aproapelui		81
5.4. Iubirea aproapelui, iubirea lui Dumnezeu		84
5.5. Iubirea aproapelui în Noul Testament. Iubirea desăvârșită.....		89
Concluzii		91
BIBLIOGRAFIE		92

6. DUMNEZEUL IUBIRII, DUMNEZEUL LEGĂMÂNTULUI ÎN VECHIUL TESTAMENT		94
6.1. Introducere		94
6.2. Ideea de legământ în Vechiul Testament		95
6.2.1. Terminologie		95

6.2.2. Evoluția ideii de legământ în Vechiul Testament	96
6.3. Formele de legământ vechitestamentare	97
6.3.1. Legământul Edenic – Facerea 1, 28-30.....	97
6.3.2. Legământul Adamic - Facerea 3, 14-19.....	98
6.3.3. Legământul cu Noe - Facerea 8, 20 – 9, 27.....	98
6.3.4. Legământul Avramic.....	100
6.3.5. Legământul Mozaic.....	102
6.3.6. Legământul Palestinian - Deuteronom 30, 1-9.....	103
6.3.7. Legământul Davidic.....	104
6.3.8. Legământul Salomonic.....	104
6.3.9. Noul Legământ.....	105
6.4. Legământul sau „logodna” lui Dumnezeu cu poporul Său. Exegeza asupra unei forme speciale de legământ în Vechiul Testament	106
Concluzii	116
BIBLIOGRAFIE	117

7. DREPTATE, IUBIRE ȘI MILOSTIVIRE (MIHEIA 6,8) ÎN CONTEXTUL VECHIULUI TESTAMENT.

ASPECTE EXEGETICE.....	119
7.1. Iubirea Creatorului	119
7.2. Omul creat din iubire.....	120
7.3. Omul ființă socială	121
7.4. Dreptatea și împlinirea poruncilor.....	122
7.5. Dumnezeu izvorul dreptății.....	124
7.6. Superioritatea viziunii despre dreptate în scrierile Vechiului Testament față de realitatea din Orientul Apropiat antic.....	125
7.7. Dreptatea socială la profeți.....	127
7.8. Dreptatea umană și dreptatea divină	129
7.9. Iubirea izvor al milostivirii și dreptății.....	130
Concluzii	134
BIBLIOGRAFIE	135

8. CREAREA LUMII ȘI A OMULUI ÎN LUMINA PSALMILOR	138
---	-----

8.1. Preliminarii.....	138
8.2. Lumea este creația lui Dumnezeu	139
8.2.1. Dumnezeu a creat lumea din nimic	139
8.2.2. Creația este opera Sfintei Treimi.....	141
8.2.3. Universul a fost creat cu un scop anume.....	143
8. 3. Crearea omului	146
8.3.1. Omul făptură a lui Dumnezeu. Cunună a creației.	146
8.3.2. Scopul creării omului	149
Concluzii	150
BIBLIOGRAFIE	150

9. PLINIREA LEGII ȘI A PROOROCILOR ÎN IISUS

HRISTOS	153
9.1. Preliminarii.....	153
9.2. Legea	154
9.3. Proorocii	156
9.4. Plinirea vremii	157
9.5. Atitudinea Mântuitorului față de Legea veche.....	159
9.6. Plinirea legii	161
9.7. Plinirea proorocilor	164
Concluzii	170
BIBLIOGRAFIE	171

10. EXEGEZĂ ȘI TEOLOGIE BIBLICĂ PRIVIND

TEOFANIA DE PE MUNTELE HOREB	175
10.1. Rugăciunea și comuniunea personală cu Dumnezeu ...	175
10.2. Dumnezeu se descoperă omului.....	176
10.3. Teofania de pe Muntele Horeb.....	178
10.4. Eu sunt Cel ce sunt. Revelația revelațiilor	180
10.5. Numele lui Dumnezeu ca atribute sau însușiri.....	182
10.6. Revelația divină la chemarea numelui lui Dumnezeu..	186
Concluzii	189
BIBLIOGRAFIE	190

11. CUVÂNTUL LUI DUMNEZEU REVELAT ÎN SFÂNTA SCRIPTURĂ INTERPRETAT ÎN BISERICĂ ȘI TRĂIT ÎN SFÂNTA LITURGHIE	192
11.1. Revelație și Scriptură	192
11.2. Sfânta Scriptură în Biserică.....	193
11.3. Cititor și interpret contemporan	195
11.4. Calitățile interpretului autentic.....	197
11.5. Sfânta Scriptură în cultul creștin. Sfânta Liturghie.....	199
11.6. Biblia și ecumenismul	202
Concluzii	203
BIBLIOGRAFIE	204
12. LEGĂTURA DINTRE VECHIUL TESTAMENT ȘI NOUL TESTAMENT SUB RAPORTUL PROFEȚIILOR ÎMPLINITE. TEXTE	206
12.1. Cărțile istorice	206
12.2. Psaltirea	220
12.3. Profeții mari.....	233
12.4. Profeții mici.....	255
12.5. Cărțile anaginoscomena	263
INDEX SCRIPTURISTIC	267
BIBLIOGRAFIE GENERALĂ.....	283